

BO‘LAJAK O‘QITUVCHILARNI TARBIYAVIY FAOLIYATIGA KORPORATIV TAYYORLASH YONDASHUVLARI

**Qo‘qon davlat universiteti Pedagogika kafedrası o‘qituvchisi
Raxmonova Manzura Shokirovna**

Annotatsiya: Mazkur maqolada bo‘lajak o‘qituvchilarni tarbiyaviy faoliyatga korporativ tayyorlash masalasi pedagogik nuqtai nazardan tahlil qilinadi. Zamonaviy ta‘lim tizimida pedagog shaxsining kasbiy kompetensiyasi bilan bir qatorda tarbiyaviy faoliyatni samarali tashkil etish qobiliyati ham muhim ahamiyat kasb etadi. Maqolada bo‘lajak o‘qituvchilarni tarbiyaviy faoliyatga tayyorlashning nazariy asoslari, korporativ yondashuvning mazmuni hamda uning pedagogik ta‘lim tizimidagi o‘rni yoritiladi. Shuningdek, kompetensiyaviy, faoliyatga yo‘naltirilgan, hamkorlikka asoslangan va innovatsion yondashuvlar orqali pedagoglarni tarbiyaviy faoliyatga tayyorlashning samaradorligini oshirish masalalari tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalari bo‘lajak o‘qituvchilarni korporativ muhitda tayyorlash ularning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish, pedagogik madaniyatini shakllantirish hamda tarbiyaviy faoliyatni samarali tashkil etish imkoniyatlarini kengaytirishini ko‘rsatadi.

Kalit so‘zlar: korporativ tayyorlash, tarbiyaviy faoliyat, bo‘lajak o‘qituvchi, pedagogik kompetensiya, pedagogik hamkorlik, pedagogik madaniyat, innovatsion ta‘lim texnologiyalari, kompetensiyaviy yondashuv, pedagogik faoliyat.

Zamonaviy ta‘lim tizimida pedagog kadrlarni tayyorlash jarayoni yangi talab va ehtiyojlar asosida takomillashib bormoqda. Jamiyatning ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy rivojlanishi ta‘lim tizimidan yuqori malakali, keng dunyoqarashga ega hamda tarbiyaviy jarayonni samarali tashkil eta oladigan pedagog kadrlarni tayyorlashni talab etadi. Ayniqsa, bo‘lajak o‘qituvchilarni nafaqat bilim beruvchi mutaxassis sifatida, balki o‘quvchilar shaxsini shakllantirishga xizmat qiladigan tarbiyachi sifatida tayyorlash muhim pedagogik vazifalardan biri hisoblanadi. Shu sababli pedagoglarni tayyorlash jarayonida korporativ yondashuv asosida tashkil etilgan tayyorgarlik tizimi muhim ahamiyat kasb etmoqda. Bo‘lajak o‘qituvchilarni tarbiyaviy faoliyatga tayyorlash pedagogik ta‘lim tizimining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Tarbiyaviy faoliyat o‘qituvchining kasbiy faoliyatida markaziy o‘rin egallaydi, chunki o‘quvchilarning ma‘naviy-axloqiy shakllanishi, ijtimoiy faolligi, jamiyatda o‘z o‘rnini topishi ko‘p jihatdan pedagogning tarbiyaviy ishlarni qanday tashkil etishiga bog‘liq

bo'ladi. Tarbiyaviy faoliyat jarayonida pedagog o'quvchilarda ijtimoiy qadriyatlar, milliy va umuminsoniy an'analar, mas'uliyat, hamkorlik va fuqarolik pozitsiyasini shakllantirishga xizmat qiladi. Shu bois pedagoglarni tayyorlash jarayonida tarbiyaviy faoliyatni samarali tashkil etish ko'nikmalarini shakllantirish muhim vazifalardan biri hisoblanadi.

Korporativ tayyorlash tushunchasi pedagoglarni ta'lim muassasasi jamoasining faol a'zosi sifatida shakllantirishga qaratilgan pedagogik jarayonni anglatadi. Korporativ yondashuv o'qituvchilarni professional hamkorlik, jamoaviy faoliyat, o'zaro yordam va tajriba almashish asosida tayyorlashni nazarda tutadi. Bunday yondashuv pedagogik jamoada sog'lom ijtimoiy muhitni shakllantirishga, pedagoglarning kasbiy rivojlanishini ta'minlashga hamda ta'lim-tarbiya jarayonining samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Korporativ tayyorlash jarayonida bo'lajak pedagoglarda professional mas'uliyat, jamoaviy hamkorlik, pedagogik kommunikatsiya va pedagogik madaniyat kabi sifatlar rivojlantiriladi. Bo'lajak o'qituvchilarni tarbiyaviy faoliyatga korporativ tayyorlash jarayonida bir qator pedagogik yondashuvlardan foydalanish muhim hisoblanadi. Eng avvalo, kompetensiyaviy yondashuv alohida ahamiyatga ega. Ushbu yondashuv pedagoglarni kasbiy kompetensiyalar asosida tayyorlashni nazarda tutadi. Kompetensiyaviy yondashuvga ko'ra, pedagog nafaqat nazariy bilimlarga ega bo'lishi, balki turli pedagogik vaziyatlarda samarali faoliyat yurita oladigan mutaxassis bo'lishi zarur. Tarbiyaviy faoliyatga tayyorlash jarayonida bo'lajak o'qituvchilarda pedagogik kommunikatsiya, pedagogik empatiya, tarbiyaviy jarayonni loyihalash, o'quvchilar bilan samarali muloqot o'rnatish kabi kompetensiyalar shakllantiriladi. Faoliyatga yo'naltirilgan yondashuv ham bo'lajak o'qituvchilarni tayyorlash jarayonida muhim o'rin tutadi. Mazkur yondashuv pedagoglarni real pedagogik faoliyatga yaqin sharoitlarda tayyorlashga asoslanadi. Bu jarayonda talabalar turli pedagogik vaziyatlarni tahlil qilish, tarbiyaviy tadbirlarni tashkil etish, pedagogik muammolarni hal qilish kabi faoliyat turlarida ishtirok etadilar. Amaliy mashg'ulotlar, pedagogik treninglar, rolli o'yinlar va loyiha ishlari orqali talabalar tarbiyaviy faoliyatning amaliy jihatlarini chuqurroq o'zlashtiradilar.

Korporativ tayyorlash tizimida hamkorlikka asoslangan yondashuv ham alohida ahamiyat kasb etadi. Pedagogik jamoada hamkorlik muhitining mavjudligi pedagoglarning professional rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Hamkorlikka asoslangan yondashuv pedagoglar o'rtasida tajriba almashish, birgalikda muammolarni hal qilish, jamoaviy loyihalar ishlab chiqish hamda mentorlik tizimini rivojlantirishni

nazarda tutadi. Bunday muhitda bo'lajak o'qituvchilar pedagogik faoliyatni jamoaviy tarzda tashkil etish ko'nikmalarini egallaydilar. Innovatsion yondashuv ham bo'lajak o'qituvchilarni tarbiyaviy faoliyatga tayyorlash jarayonida muhim rol o'ynaydi. Zamonaviy ta'lim jarayonida raqamli texnologiyalar, interaktiv metodlar va innovatsion pedagogik vositalardan foydalanish pedagoglarni tayyorlash jarayonini yanada samarali tashkil etishga yordam beradi. Interaktiv ta'lim metodlari, muammoli ta'lim, loyiha asosida o'qitish, pedagogik simulyatsiyalar va raqamli ta'lim platformalari orqali talabalar pedagogik jarayonning turli jihatlarini chuqurroq o'rganish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bunday yondashuv bo'lajak o'qituvchilarning ijodiy fikrlashini, mustaqil qaror qabul qilish qobiliyatini va pedagogik refleksiya rivojlantirishga xizmat qiladi. Bo'lajak o'qituvchilarni tarbiyaviy faoliyatga tayyorlash jarayonida korporativ pedagogik madaniyatni shakllantirish ham muhim vazifalardan biri hisoblanadi. Korporativ pedagogik madaniyat pedagogik jamoada o'zaro hurmat, professional etik me'yorlarga rioya qilish, pedagogik kommunikatsiya madaniyati va jamoaviy mas'uliyat kabi tamoyillarga asoslanadi. Pedagogik madaniyat o'qituvchining professional faoliyatini samarali tashkil etishida muhim omil bo'lib xizmat qiladi. Shuningdek, pedagogik refleksiya jarayoni ham o'qituvchining o'z faoliyatini tahlil qilish, xatolarni aniqlash va kelgusida faoliyatni takomillashtirishga yordam beradi. Shu bilan birga, bo'lajak o'qituvchilarni tarbiyaviy faoliyatga tayyorlash jarayonida milliy qadriyatlar va umuminsoniy tamoyillar uyg'unligini ta'minlash muhim ahamiyatga ega. Pedagoglar o'quvchilarda vatanparvarlik, milliy o'zlikni anglash, ijtimoiy faollik va fuqarolik mas'uliyatini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Shu sababli pedagogik ta'lim jarayonida bo'lajak o'qituvchilarda yuqori darajadagi ma'naviy va axloqiy sifatlarni rivojlantirish ham muhim pedagogik vazifalardan biri hisoblanadi.

Xulosa qilib aytganda, bo'lajak o'qituvchilarni tarbiyaviy faoliyatga korporativ tayyorlash zamonaviy pedagogik ta'limning muhim yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Korporativ yondashuv pedagoglarni jamoaviy faoliyatga tayyorlash, ularning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish hamda pedagogik madaniyatini shakllantirishga xizmat qiladi. Kompetensiyaviy, faoliyatga yo'naltirilgan, hamkorlikka asoslangan va innovatsion yondashuvlardan samarali foydalanish pedagoglarni tarbiyaviy faoliyatga tayyorlash jarayonining samaradorligini oshirishga yordam beradi. Kelajakda pedagogik ta'lim tizimida korporativ tayyorlash mexanizmlarini yanada takomillashtirish bo'lajak o'qituvchilarning professional rivojlanishiga va ta'lim-tarbiya jarayonining sifatini oshirishga xizmat qiladi.

Foyadalanilgan adabiyotlar

1. Rakhmonova, M. Sh. **Technologies of Corporate Preparation of Future Teachers for Educational Activity Based on a Synergetic Approach.** *Critical View, Analytical Thinking and Innovative Ideas.* – 2025. – Vol. 1, No. 1. – pp. 498–500.
2. Abdurasulov, A. A. **Corporate Pedagogical Foundations of Effectiveness of Higher Education Management.** *Youth, Science, Education: Topical Issues, Achievements and Innovations.* – 2022. – Vol. 1, No. 2. – pp. 80–85.
3. Abdurasulov, A. A. **The Effectiveness of the Implementation of the Corporate Governance System in Higher Educational Institutions.** *Innovative Development in the Global Science.* – 2022. – Vol. 1, No. 3. – pp. 120–125.
4. Abdurasulov, A. A. **Problems of Power and Administrative Governance in Higher Education of Uzbekistan and the Need for Modernization of the Governance System.** *Middle European Scientific Bulletin.* – 2021. – Vol. 11.
5. Abdurasulov, A. A. **Organizational and Pedagogical Features of Corporate Governance in Higher Educational Institutions of Advanced Foreign Countries.** *Scientific Bulletin of Namangan State University.* – 2020. – Vol. 2, No. 9. – pp. 298–303.